

Nurmeksen kaupungin lausunto Siun soten tulevaisuuslautakunnan lausuntopyyntöön Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen, Siun soten, palvelustrategialuonnoksesta ja palveluverkkoskenaarioista

Siun soten tulevaisuuslautakunta on pyytänyt alueensa sidosryhmiltä kirjallista lausuntoa palvelustrategialuonnoksesta ja palveluverkkoskenaarioista. Lausunto pyydetään lähettämään Siun soten kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@siunsote.fi. Alkuperäinen vastausaika on 13.4.-2.5.2023. Hyvinvointialueen tulevaisuuslautakunta on jatkanut lausuntojen antamisaikaa 16.5.2023 saakka.

Yleistä palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelman skenaarioista

Hallintolain (2003/434) 33 §:ssä säädetään, että asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Nurmeksen kaupunki toteaa, että lausunnon antamiseen kunnille on varattu liian vähän aikaa ottaen huomioon asian laajuuden, laadun ja vaikuttavuuden. Liite: Palveluverkko – palvelujen tuottamisen määritelmät ja kriteerit - asiakirja on esimerkiksi laadittu vasta 3.4.2023. Palvelujen tuottamisen määritelmien ja kriteerien tulkin-taa ja analysointia varten tarvittavia tilastotietoja ei ole saatavilla, jonka perusteella kunnissa pystyttäisiin tekemään saatavuus- ja vaikuttavuusanalyysiä. Lisäksi monien palveluiden saatavuutta on lokeroitu mm. asukaslukuperusteisesti, oppilasmäärän, tai näytteenottomäärien mukaan. Esimerkiksi näytteenottopalveluille ei ole tarvetta, jos näytteenottoja on alle 2000 kpl/v. Palvelutarpeiden ja resurssien sovittaminen asettaa hyvinvointialueen päätöksentekijöille haasteensa, sillä resurssivaikutusten kustannusarviot ta-louden ja henkilöstön osalta eivät ole käytettävissä palvelustrategialuonnoksessa. Myös mittareiden val-mistelu ja kustannusarvio on palvelustrategiassa kesken. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustra-tegia laaditaan 15 vuodeksi vuosille 2023-2038. Pitkälle tulevaisuuteen tähtäävän palvelustrategian kä-sittelyn vuoksi olisi olennaisen tärkeää valmistella lausuntoaineisto siten, että kunnat pystyisivät otta-maan paremmin kantaa strategian toimenpiteiden vaikuttavuuteen. Annetulla lausuntoaikataululla tilas-tojen saanti ja niihin perehtyminen ei ole mahdollista, jonka vuoksi vaikuttavuutta on lähes mahdotonta arvioida.

Hallintolain 41 §:n 1 momentissa säädetään, että jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus mui-den kuin asianosaisten elinympäristöön, työnteekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipi-teensä asiasta. Edelleen hallintolain 41 §:n 2 momentissa säädetään, että asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta so-pivalla tavalla. Tulevaisuuslautakunta on antanut luvan välittää lausuntopyyntöä eteenpäin ja avannut asukkaille verkkokyselyn. Nurmeksen kaupungin näkemyksen mukaan nimenomaan hyvinvointialueen olisi tullut varata asukkaille ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötahoille hallintolain 41 §:n mukainen mahdollisuus siten kuin hyvinvointialueesta annetun lain (2021/611) 34 §:n 1 momentissa säädetään. Asiakkaille ja Siun soten henkilökunnalle suunnattu verkkokysely on ollut auki 2.5.2023 saakka. Nurmek-sen kaupunki korostaa, etteivät palveluiden käyttäjät saa verkkokyselyn kautta tasapuolisesti tietoa esi-tetystä aineistosta, eikä heillä siten ole mahdollisuutta tulla kuulluksi. Esimerkiksi avoimia yleisötilaisuuksia ei ole järjestetty. Näin siitä huolimatta, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkkosuunni-telmalla ja palvelustrategialla on huomattavia vaikutuksia perustuslaissa säädettyjen perusoikeuksien to-teutumiseen ja tämä tulee huomioida kuulemismenettelyssä kokonaisuudessaan.

Nurmeksessa sosiaali- ja terveyspalveluja käyttävistä kuntalaisista suurella osalla ei ole käytössään tietoliikenneyhteyksiä, joten he jäävät kokonaan ilman verkkokyselyn kautta välitettyä aineistoa ja eivät siten pysty lausumaan asiasta mitään. Suurelta osin he ovat niitä, jotka kaikkein eniten tarvitsevat sosiaali- ja terveyspalveluja ja joiden mielipide pitäisi ehdottomasti saada kuuluviin.

Nurmeksen kaupungin mielestä palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnitelmaan olennaisesti kuuluu pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätösten valmistelu ja vaikutukset talous- ja henkilöstöasioihin ja toimintaympäristöön. Nyt niitä ei ole huomioitu juurikaan. Pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätökset molemmat kuuluvat hyvinvointialueen perustason palveluun ja palvelujen turvaamiseen, olennaisesti palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnitelmaan. Näillä palvelutasopäätöksillä on yhtäläinen vaikutus hyvinvointialueen palvelujen saavutettavuuteen ja saatavuuteen asukkaiden tarpeisiin nähden ja paikallisiin olosuhteisiin sekä kustannusvaikuttavuuteen. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelutuotanto pitää suunnitella yhtenä kokonaisuutena, jossa huomioidaan integraation vaikutukset kaikkien toimialueiden toimintaan. Kaikki nämä pitää olla yhteensovitetuna ja koottuna palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnitelmaan, jotta nähdään kokonaistilanne Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella.

Nurmeksen kaupunki kiinnittää myös huomion siihen, että Siun sote- kuntayhtymällä on jo aiemmin laadittu vuoteen 2030 ulottuva palvelutuotantosuunnitelma. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto on päättänyt 11.10.2022 § 67, että 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueella sovelletaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän palvelutuotantosuunnitelmaa. Aluevaltuusto on päättänyt myös, että palvelutuotantosuunnitelman uudistamistyö käynnistetään viipymättä tasapainotetun palvelutuotannon saavuttamiseksi ja uudistettu palvelutuotantosuunnitelma (jatkossa palvelustrategia) tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 aikana. Samassa yhteydessä uudistetaan myös pelastustoimen palvelutasopäätös, jota ei ole nyt liitetty palvelustrategia luonnokseen aluevaltuuston päätöksen mukaisesti. Kuitenkin Pohjois-Karjalan pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalvelun Pohjois-Karjalan maakunnassa. Pelastuslaitos noudattaa ensihoitopalveluiden osalta hyvinvointialueen hyväksymää ensihoidon palvelutasopäätöstä, joka on hyväksytty aluevaltuustossa 14.12.2022 § 92. Ensihoitopalvelu on kiinteä osa Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen palvelurakennetta ja ensihoitopalvelu on sisällytetty pelastuslaitoksen organisaatioon. Ensihoitopalveluun sisältyy muun muassa ensihoito perus- ja hoitotasolla, ensivastetoiminta sekä ensihoidon kenttäjohtaminen. Varsinaisen ensihoitopalvelun tuottamisen lisäksi pelastuslaitos kehittää toimintaansa yhteistyössä toiminta-alueen muiden sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella on merkittävä rooli kehittäessä ja toteuttaessa alueen asukkaiden kotiin vietäviä terveydenhuollon tukipalveluita. Esimerkiksi ensihoitopalvelu osallistuu kiireettömien potilassiirtojen hoitamiseen, sovittujen turvapuhelinhälytysten hoitamiseen, tarvittaessa sosiaali-toimen nostaaputehtäviin, saattohoito-protokollan mukaiseen toimintaan ja muihin kotiin vietävien palvelujen tukemiseen (kotihoito- ja yöaikaiset käynnit). Lisäksi ikäihmisten palvelujen toimialueen ja pelastuslaitoksen välistä yhteistyötä tiivistetään ja palveluintegraatiota syvennetään kotihoito-osa-alueella. Näiden edellä mainittujen asioiden johdosta **Nurmeksen kaupunki esittää, että palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma palautetaan takaisin valmisteluun**, jossa huomioidaan myös ensihoidon ja pelastustoimen palvelutasopäätös, mittarit ja kustannusvaikuttavuudet = Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelujen kokonaisuus. Myös alueen kunnat, järjestöt, kuntalaiset ja kaikki, joille asialla on merkittäviä vaikutuksia, voivat saada kohtuullisen ajan tutustua aineistoon ja antaa asiasta lausuntonsa. Hyvinvointialueen tulee esitellä suunnitelmia alueen kuntalaisille ja järjestää kunnittaisia asukkaiden kuulemistilaisuuksia ennen päätöksentekoa.

Nurmeksen kaupunki lausuu tämän hetkisestä palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta seuraavaa:

Yli 75-vuotiaiden palvelutarpeen ennakoidaan kasvavan voimakkaasti myös Nurmeksessa. Väestörakenteen lisäksi Nurmeksessa palvelutarvetta ovat jo pitkään nostaneet väestön pienituloisuus, korkea työttömyys, korkea sairastavuus ja monisairastavuus. Yhdessä ne luovat rakenteellisia ongelmia, joihin palvelutuotannon tulee kyetä vastaamaan jatkossakin, erilaisin käytössä olevin keinoin. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategia 2023–2038 linjauksen mukaan Nurmeksessa tulisi toimimaan laajan palvelun sosiaali- ja terveysasema kaikissa skenaarioissa 1-3. Ottaen huomioon edellä kuvatut asiat nurmeslaisten ja juukalaisten palvelutarpeen ja ikärakenteen sekä pitkät etäisyydet laajan palvelun sosiaali- ja terveysaseman sijaitseminen Nurmeksessa logistisesti keskeisellä paikalla on ainoa vaihtoehto. Nurmeksessa pystytään tarjoamaan asiakaslähtöiset palvelut muun muassa röntgenkuvaus, kuvantamisen palvelut, vuodeosasto, hammashoitopalvelut sekä laboratorion palvelut osana sosiaali- ja terveyspalveluja. Nurmeksessa lääkitilanne on pysynyt kohtuullisen hyvänä ja Nurmeksen terveysasemalla työskentelevä yllä lääkäri, palvelee myös Valtimon pitäjän ja Lieksan terveysasemia. Nurmeksen kaupunki on aloittanut uuden terveysaseman suunnittelun, jolla panostetaan siihen, että jatkossakin Nurmeksessa on saatavissa fyysisesti toimivat tilat.

Liite: Palveluverkko – palvelujen tuottamisen määritelmät ja kriteerit 3.4.2023 -perusteella on havaittavissa, että sote-asemalla ei välttämättä tarkoita nykyisen kaltaista terveysasemaa tai vuodeosastoa. Terveysasemalla on sairaanhoitajan vastaanotto, neuvola- ja lääkäripalveluja joinakin päivinä viikossa. Palveluverkko-liitteeseen on kirjattu liikkuvat ja eriaisteiset digipalvelut. Nurmeksen kaupunki painottaa, että laajan palvelun sosiaali- ja terveyspalvelut tulee säilyttää Nurmeksessa vähintään nykyisen tasoisena. Nurmeksen kaupunki ei hyväksy, että **Nurmeksen terveysaseman ilta- ja viikonloppuisin järjestettävä lääkärin vastaanotto toiminta päättyy** liitteen s. 27-28 palveluverkko -palvelujen tuottamisen määritelmien ja kriteerien mukaan. Nurmeksen terveysaseman lääkärin vastaanotto toiminta ilta- ja viikonloppuisin palvelee logistisesti keskeisellä paikalla, Pohjoisella alueella Nurmes- Valtimo-pitäjä- ja Juuka- ja Lieksa-alueella (huomioiden, että Lieksassa on oma terveysaseman lääkärin ilta- ja viikonloppuvastaanotto), mutta myös muita ulkopuolisia paikkakuntalaisia kuten esim. matkailijoita. Ilta- ja viikonloppuisin toimivalla lääkärin vastaanotolla turvataan Pohjoisen alueen palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta (pitkät etäisyydet Nurmekselta Joensuuhun). Näillä asioilla on vaikutus myös Nurmeksen alueen asukkaiden ja yrityselämän pito- ja veto- sekä elinvoimaan että hyvinvointiin. Nurmeksessa on panostettu ja panostetaan matkailuun (esim. Bomba-Hyvärilä alueen Masterplan II) ja maahanmuuttoon, joka lisää myös tarvetta muun muassa terveyspalvelujen, ensihoidon, pelastustoimen ja perhepalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Palveluverkkoskenaariossa tulisi ottaa huomioon nämä asiat.

Nurmeksen kaupunki suhtautuu kriittisesti palveluverkon 1-3 skenaarioihin, joiden mukaan Valtimon pitäjän terveysasema ei ole mukana yhdessäkään palveluverkkosuunnitelman skenaariossa. Tämän mukaisesti Valtimon pitäjässä ei tulisi olemaan minkäänlaista sote-asemaa, ei edes liikkuvia palveluita skenaarioissa 1-2. Tämä tarkoittaisi sitä, että asiakas joutuisi aina liikkumaan Valtimon pitäjältä ulkopuolelle palveluja saadakseen. Skenaariossa 3 osalta olisi joitakin palveluita saatavilla Valtimon pitäjässä, mutta ne tarjottaisiin liikkuvana palveluna tiloissa, jotka sijaitisivat pitäjän alueella tai liikkuvassa palveluautossa. Tässä skenaariossa 3 hyvinvointialueen henkilöstö liikkuisi Valtimon pitäjään ja tarjoaisi palveluja esim. 1-3 kertaa viikossa. Tällöin asiakkaan palvelujen saatavuus olisi riippuvainen siitä, onko palvelu paikan päällä Valtimon pitäjässä juuri sinä päivänä, kun asiakas sitä tarvitsee. Nurmeksen kaupunki korostaa,

että Valtimon terveysaseman merkitys ja säilyttäminen on kaupungin pohjoisosan asukkaille tärkeä. Toimiva ja hyväkuntoinen terveysasema Valtimolla huolehtii ikääntyneen väestön hoitotarpeesta ja ennaltaehkäisee kalliiden erikoissairaanhoidon palveluiden käyttämistä. Valtimon terveysaseman hyväkuntoisuutta tukee myös Aluehallituksen kokouksen pöytäkirjassa 21.12.2023 § 248 on esitetty tausta-aineisto, jossa Valtimon terveysaseman kuntoluokitus on 5 eli korkein mahdollinen.

Palvelustrategiassa ei ole vertailtu liikkuvien palveluiden kustannuksia kiinteän palvelupisteen kustannuksiin. Myöskään ole arvioitu sitä kustannusvaikuttavuutta, jos valtion suunnitelma siirtää nykyisin sairausvakuutuksesta korvattavat vakuutettujen terveydenhuoltoon tekemien matkojen korvaaminen siirtyy hyvinvointialueen vastuulle. Tällä hetkellä Valtimon-pitäjän asukkaiden käytössä ovat seuraavat linja-autovuorot Nurmekseen: klo 7:05, klo 15:15 ja 16:35 ja Nurmekselta Valtimon pitäjään klo 11:00, 16:10 ja 18:45 vuorot. Jos nämä linja-autovuorot eivät sovellu niin Nurmeksien ja Valtimo-pitäjän välinen liikenne tapahtuu joko omalla autolla tai taksilla. **Nurmeksien kaupunki näkee kuitenkin tärkeänä, että Valtimon terveysasema palveluineen säilytetään.**

Nurmeksien kaupunki pitää tärkeänä, että palvelustrategiassa kiinnitetään huomiota perhepalveluiden kokonaisuuteen, jossa oppilas- ja opiskelijahuolto, ennalta ehkäisevät ja korjaavat perhepalvelut tulisi saada mahdollisimman tehokkaasti yhdistettyä kuntien tarjoamiin varhaiskasvatukseen, opetuksen ja vapaa-ajanpalveluihin. Sama koskee myös mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta Nurmeksessä. Nurmeksien kaupunki pitää tärkeänä, että ikäihmisillä ja vammaisilla on mahdollisuus asua kotipaikkakunnallaan ja saada sieltä riittävät sekä tarkoituksenmukaiset palvelut. Tilastojen mukaan ikäihmisten palveluasumisen tarve Nurmeksien alueella kasvaa. Ikäihmisten palveluasumisessa käytettävät kiinteistöt ovat toimivia ja hyväkuntoisia. Vammaisten, kuten ikääntyneidenkin osalta on huolehdittava siitä, että sosiaali- ja terveyspalveluita tarvitsevat nurmeslaiset saavat asua kotipaikkakunnallaan lähellä omaisiaan ja tarvitsemiaan tukiverkostoja.

Pelastustoimen ja ensihoitopalvelun toimivuus on ehdoton edellytys reuna-alueilla. Kotiin vietävien palvelujen kehittäminen tukee palvelustrategian linjausta mahdollisimman pitkän, turvallisen ja laadukkaan kotona asumisen mahdollistamisesta. Palvelustrategiassa ja palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt muutokset harva-alueiden sote-asemaverkostossa, joista johtuu terveyspalveluiden siirtyminen kauemmaksi asiakkaasta, aiheuttaa painetta ensihoitopalveluiden tehtävämäärien lisääntymiseen. Ensihoidon vaikutukset toimintaympäristöön osana kokonaisuutta tulee olla huomioituna. Tällä hetkellä ensihoitopalvelun käyttöasteet ovat pitkien etäisyyksien vuoksi hyvin korkeat. Esitetyissä skenaarioissa mahdollisesti perustettavat liikkuvat palvelut ovat muuta kuin ensihoitoa ja, että ensihoidon valmius hoitaa kiireelliset tehtävät huomioidaan. Myös viestinnässä on erotettava ensihoito ja muut terveydenhuollon liikkuvat palvelut toisistaan.

Hyvinvointialueen kansallisiin ja alueellisiin riskiarvioihin perustuva valmiussuunnittelu sekä huoltovarmuus on turvattava. Tämän hetkessä palvelustrategialuonnoksessa on kiinnitetty aivan liian vähän huomiota sosiaali- ja terveyshuollon, ensihoidon ja pelastustoimen yhteensovittamiseen kuntien valmiussuunnittelun kanssa. Kunnilla on keskeinen rooli alueellaan sen asukkaiden turvallisuudesta huolehtimisessa. Varautumisen ja huoltovarmuuden tärkeys korostuvat toimintaympäristön jatkuvassa muutoksessa ja hyvinvointialueen varautumista tulee tulevaisuudessa siksi vahvistaa. Turvallisuusympäristön tulevien vuosien varautumisen painopistealueena on erityisesti kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristymiseen ja

sen aiheuttamiin seurannaisvaikutuksiin varautuminen. Suomen liittyminen Natoon tuo velvoitteita valmiussuunnitteluun, johon olennaisesti kuuluu pelastustoimi, lääkintähuolto ja huoltovarmuus. Nurmeksen kuten muidenkin kuntien tulee pystyä hoitamaan tehtävänsä ja turvata asukkaiden hyvinvointi ulkoisen tai sisäisen toimintaympäristön häiriöistä, uhkista ja riskeistä huolimatta. Kokonaisturvallisuutta hallitaan yhteistyössä hyvinvointialueen, pelastustoimen ja kuntien varautumissuunnittelulla sekä paikallisen turvallisuussuunnittelun avulla. Tältä pohjalta terveydenhuollon palveluiden kokoaminen laajojen palvelujen toimintayksiköihin on varautumisen ja kriittisten toimintojen jatkuvuuden turvaamisen kannalta perusteltua. Keskitetty palvelutuotanto edellyttää, että valmiussuunnittelussa varaudutaan häiriötilanteisiin erilaisin varajärjestelmin palvelutuotannon turvaamiseksi.

Digitaalisia palveluita käyttävien ihmisten kannalta on tärkeää huomata, että palveluiden käyttämiselle on olemassa riittävä tuki kaikkialla hyvinvointialueella. Koska kaikkialla harvaan asutuilla alueilla ei ole tarvittavia tietoteknisiä yhteyksiä, on digitaalisten palveluiden käyttämiselle oltava olemassa myös asiointipisteitä, joissa asiakkaat voivat käyttää digitaalisia palveluita. Digitaalisiin palveluihin nojaavan palvelutuotannon kehittämisessä on otettava huomioon Pohjois-Karjalan alueen eriytynyt väestörakenne, jossa valmiudet ja mahdollisuudet esimerkiksi Joensuun seudulla digitaalisten palveluiden käyttöön ovat paremmat kuin harvaan asutuilla ikärakenteeltaan ja sosioekonomiselta asemaltaan heikommassa asemassa olevilla alueilla. Digitaalisten palvelujen käytön kehittämisen näkökulmasta on myös merkityksellistä, että fyysisten lähipalveluiden saavutettavuus on Joensuun seudulla parempi kuin harvaan asutuissa reunakunnissa. Suurimman vaikuttavuuden saamisen kannalta voisi olla tarkoituksenmukaista panostaa tämän takia erityisen paljon digitaalisten palveluiden käyttämisen tukeen ja asiointipisteisiin harvaan asutuissa reunakunnissa. Esimerkiksi etä- ja liikkuvien palvelujen varaan ei tule jättää iäkkäitä, monisairaita ja heikossa taloudellisessa asemassa olevia ihmisiä.

Nurmeksen kaupunki pyytää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja kaupungin välisiä neuvotteluja ennen päätöksentekoa. Lisäksi Nurmeksen kaupunki esittää, että jatkossa aluevaltuusto pyytää kunnilta ja kaupungeilta palvelustrategian päivityksen yhteydessä lausunnot, joka lisää hyvinvointialueen ja kuntien välistä yhteistyötä sekä osallistamista. Tätä asiaa tukee myös Järjestämislain 22 § 1 mom., jonka mukaan palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet kuten hyvinvointialueiden ja kuntien sekä muiden toimijoiden välillä toimivat yhteistyörakenteet ja toimintakäytännöt.

Nurmeksen kaupungin vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat antaneet oman lausuntonsa palvelustrategiasta, jotka huomioidaan myös kaupunginhallituksen antamassa lausunnossa.

Vanhusneuvosto kokouksessaan 20.4.2023 § 18 lausunut palvelustrategiasta seuraavaa:
Valtimon terveysaseman palveluiden heikentämistä ei hyväksytä. Palvelut tulee turvata myös Valtimolla. Liikkuvat palvelut käyvät täydentävinä palveluina. Pitkät etäisyydet ja heikot liikenneyhteydet on huomioitava, sekä palvelujen tuottamisessa on huomioitava väestön ikääntyminen ja heikot digitaidot.

Nurmeksen vammaisneuvosto on kokouksessaan 27.4.2023 § 16 antanut oheisen lausunnon palvelustrategiasta. *Vammaisneuvosto näkee vaikeaksi arvioida, minne suuntaan ollaan menossa, mikä paranee ja mikä huononee. Strategiassa tulisi olla vammaisvaikutusten arviointi ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi. Palvelustrategia voisi sisältää kansantajuisesti ja selkokielellä olevaa tekstiä. Strategiassa ajoikaan vetoaminen ei ole kestävä peruste. Perusteita ja suunnittelijan ajatuksia olisi ollut syytä avata enemmän.*

Halutaanko vammaisten ihmisten muuttoliikettä saada Joensuun seudulle? Vammaispalvelujen asukkaiden toiveet on selvitetty, jonka mukaan yhteisöllistä asumista tulee lisätä maakuntakeskukseen. Missä, miten ja milloin tällaiset vammaisten nuorten toiveet on selvitetty? Tahdonvastainen hoidon ja hoivan keskittäminen YTA-alueelle voi johtaa pitkien etäisyyksien vuoksi omaisista kauas joutumiseen ja heistä vieraantumiseen. Tärkeänä pidämme palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman uudistamisen jälkeen tapahtuvaa hallinnon uudelleen tarkastelua ja tarvittaessa sen keventämistä.

Kaupunginhallitus antaa edellä kirjoitetun lausunnon Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tulevaisuuslautakunnalle palvelustrategialuonnoksesta ja palveluverkkosuunnitelmasta. Tämän hetkisestä palveluverkkosuunnitelmasta parhain toiminnallinen vaihtoehto on 2 täydentäen niin, että Valtimon terveysaseman palvelut säilytetään.